

MARKÄGARNA BELÅTNA MED DE FÖRSTA NATURVÄRDESAFFÄRERNA

Nu har de tio första avtalen om naturvärdeshandel undertecknats i Satakunta inom ramen för programmet för skydd av skogarna i södra Finland. Avtalen är tioåriga och täcker sammanlagt 77 hektar. Dessutom har preliminära muntliga överenskommelser träffats om åtta andra områden. Den ersättning som betalas under de första avtalen varierar mellan 50 och 280 euro per hektar om året, och skogsägarna har varit nöjda med affärerna.

Hittills har inemot tusen hektar erbjudits för naturvärdeshandel. Nästan hundra markägare har lämnat in erbjudanden.

Grankärr och sydslutningar efterlyses

Vid naturvärdeshandel förbinder sig markägaren att mot ersättning vidmakthålla eller utöka naturvärdena i sin skog under minst tio år. Naturvärdeshandel kan gälla områden som uppfyller de naturvårdsbiologiska kriterierna i Metsoprogrammet. Dessa livsmiljöer kan t.ex. vara moskogar med ett stort inslag murket trä. Grankärr, svämskog och lövsumpskog, lundar, sydslutningar till åsar samt kulturmiljöer med träd. Till de viktiga naturvärdena med tanke på livsmiljöer hör bland annat murknande trä, grova aspar och andra lövträd samt förkolnat trä.

Naturvärdena i de områden som erbjudits för naturvärdeshandel har bedömts av **Leena Gustafsson** vid Sydvästra Finlands skogscentral. Hon säger att markägarna har varit mycket aktiva i denna fråga. - Det var många som tog kontakt redan i maj, och jag har redan diskuterat med ett sextiotal markägare, berättar Gustafsson. - De flesta erbjudandena gäller områden med mycket murket trä, konstaterar Gustafsson. Men däremot har vi tills vidare inte fått in erbjudanden om grankärr och sydslutningar till åsar.

Grova aspar beskådade

I oktober ordnades en utflykt för pressen till två lägenheter med vilka naturvärdesavtal ingåtts. En skogsdunge på 3,6 hektar i Säskylä har tagits med i

I Säskylä-området för naturvärdeshandel upptäcktes flygekorrippling under en grov asp, visar Leena Gustafsson och Hannu Lehtovuori, markägarens representant.

naturvärdeshandeln på grund av att där finns grova aspar och andra lövträd och mer murket trä än i ekonomiskogar. Området är dels björk-, dels grandominerad momark där trädbeståndets ålder varierar och träden är olika stora. I området förekommer också flygekorre.

Ersättningen för området uppgår till 190 euro per hektar i året, dvs. sammanlagt nästan 6000 euro för hela avtalsperioden. Ersättningen betalas bara för 3,1 hektar, eftersom flygekorrens livsmiljö redan är skyddad, och naturvärdeshandeln kan inte omfatta sådana områden. Å andra sidan höjer förekomsten av flygekorren ersättningen för det område som naturvärdeshandeln gäller.

- Tja, det är kanske i grunden lättja, erkänner **Hannu Lehtovuori** om orsaken till naturvårdshandeln.
- En skog med asp är svår med tanke på skogsbruket. Men visst ville vi också skydda flygekorrens livsmiljö. Lehtovuori anser att ersättningen för skyddet är helt skälig.
- Visserligen skulle jag ha fått mer, om jag sålt i stället, påpekar han.

Förkolnat trä vara inte i evighet

Ett område i Honkajoki i Eura har tagits med i naturvårdshandeln, eftersom där finns kolnat trä. Nästan hela trädbeståndet brann ned i en skogsbrand för tre år sedan. Det brända området på 1,5 hektar galler inom två olika markägares områden. Vardera markägaren är med i naturvårdshandeln. Ersättningen för hela det brända området uppgår till 1150 euro.

- Det skulle ha varit svårt att sälja det kolnade träet, förklarar Jorma Nummela sin naturvårdshandel.
- Om vi inte haft skogsbrand här, skulle vi antagligen efter den slutliga avverkningen ha bränt av området och sått tall.

Nummela säger att han antagligen kommer att förnya avtalet om tio år. - Kolnat trä är inte något bestående naturvärde, påpekar han. Stammarna faller över ända och förmultnar med tiden.

- Kolnat trä bibehåller sitt naturvärde i cirka tio år, påpekar också Gustafsson.
- Grövre stammar kan bibehålla sitt värde längre än så. I framtiden finns här säkert också mycket trä i olika skeden av förmultning.

Jorma Nummela från Euras Honkilahti gjorde en avtal om naturvårdshandel för ett skogsområde, som brann för tre år sedan. Han lämnade ved ohuggad och nu var området värdefullt för naturvårdshandel.

Beredskap för ökad biologisk diversitet ett plus

I alla de naturvärdesaffärer som hittills har gjorts gäller avtalen i tio år. Eventuellt kommer man framgent att träffa avtal för längre perioder. Om markägaren är redo att arbeta för ökad biodiversitet inom sitt område, t.ex. genom att öka inslaget murket trä eller genom att täppa till utloppsdiken, har han bättre chanser att kunna ingå naturvärdesavtal. Den ersättning som betalas inom naturvårdshandeln betalas i sin helhet med en gång, och inkomsten är inte skattepliktig.

Text: Liisa Kjellberg

Bilder och ombrytning: Ahti Kotisaari

NY PROJEKTKOORDINATOR FÖR MOSSE

I forskningsprogrammet för biodiversitet (MOSSE) ingår en del som gäller skog (utvecklingsprogrammet för forskning kring och uppföljning av skogarnas biodiversitet), och agr.o.forstr **Antti Otsamo** har utsetts till projektkoordinator för denna del från 15.9.2003. Otsamo arbetar vid jord- och skogsbruksministeriets skogsavdelning, tfn (09) 160 52805, antti.otsamo@mmm.fi. Som bäst pågår insamlingen av material och en fortsatt ansökningsrunda. Mer information på www.mmm.fi/metso i Tutkimus.

pdf file at: http://www.mmm.fi/metso/arkisto/metsonlehtia_uutiskirjeet/metsonlehtia_uutiskirjeet.html

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT
PL 35, 000 23 Statsrådet

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIET
PL 30, 000 23 Statsrådet